

Разногласието, произлѣзло отъ тоя въпросъ, прѣставяше една любопитна особенность: необходимостта за нападателна война се проповѣдваше отъ Жирондинцѣ, които бѣха изразители на умеренитѣ дѣйствия, а Якобинцитѣ бѣха на противно мнѣніе; причинитѣ на това не бѣха нито въ силата на новитѣ принципи, нито въ срѣдствата на Франция, но въ сѫществуванието на една испълнителна власть, която сматряха способна за най-гнусна измѣна; това пораждаше едно недовѣrie. Робеспиеръ бѣше тѣлкователъ на това мнѣніе: „Това не е, казваше той, война на единъ народъ срѣщу други народи, нито на единъ кралъ срѣщу други крале, това е война на всичкитѣ врагове на френската конституция срѣчу революцията“.

Бриско бѣше главенъ тѣлкователъ на противното мнѣніе; споредъ него войната бѣше неизбѣжна за да се уничтожи конспиративното огнище, което сѫществуваше на френската граница и за да се обескуражятъ вѣтрѣшнитѣ врагове: Народъ който си е завоювалъ свободата слѣдъ десети вѣковно робство, има нужда отъ война за да уздрави резултатитѣ на революцията си“, казваше той.

„Злото е въ Кобленцъ“, казваше Бриско. „Злото е въ Тюлери“, отговаряше Робеспиеръ. Тия думи съдържаха сѫщността на прѣпирнитѣ имъ.

Якобинцитѣ се бояха да видятъ армията въ рѣцѣтѣ на краля; Жирондинцитѣ се надѣваха да я рѣководятъ, чрѣзъ посрѣдството на министра Нарбонъ, защото и тѣ не вѣрваха на палата повече отъ противниците си и единъ отъ тѣхнитѣ аргументи въ полза на нападателната война, бѣше той, че палатътъ я не желаяше, макаръ и да се прѣструваше, че я желай. Истината бѣ, че въ палата мнѣнието бѣха теже подѣли: тие които замисляваха прѣдателство и които искаха чрѣзъ каквито и да е срѣдства да възстановятъ старата монар-